

Brusel 4. května 2026
(OR. en)

8823/26

ENER 212
FISC 157
ECOFIN 560
COMPET 515
ENV 442
IND 300

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	30. dubna 2026
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	C(2026) 2851 final
Předmět:	DOPORUČENÍ KOMISE ze dne 30.4.2026 k řízení rizik dodavatelů

Delegace naleznou v příloze dokument C(2026) 2851 final.

Příloha: C(2026) 2851 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.4.2026
C(2026) 2851 final

DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 30.4.2026

k řízení rizik dodavatelů

{SWD(2026) 126 final}

DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 30.4.2026

k řízení rizik dodavatelů

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy, vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Během krize cen energií v letech 2021–2022 vedla značná nestabilita v odvětví elektřiny k úpadkům dodavatelů, což mělo značné dopady na spotřebitele. Pokud dodavatelé dostatečně nezajišťují svá portfolia elektřiny, mohou je výkyvy velkoobchodních cen vystavit finančním potížím, což může vést k úpadku a přenosu rizik a nákladů na spotřebitele a další účastníky trhu. Aby byli spotřebitelé před těmito důsledky chráněni, je nezbytné, aby dodavatelé nabízející smlouvy s pevnou cenou měli vhodné zajišťovací strategie přiměřené jejich přístupu k výrobě, kapitalizaci, expozici velkoobchodní volatilitě, velikosti a postavení na trhu.
- (2) Pojem „zajištění“ odkazuje na nákupní strategii nebo finanční strategii určenou ke zmírnění rizika nepříznivých cenových výkyvů na trzích s energií. Prostřednictvím účinného zajištění mohou dodavatelé stabilizovat náklady na zadávání veřejných zakázek, chránit se před volatilitou velkoobchodních trhů a nabízet spotřebitelům stabilní a předvídatelné maloobchodní ceny. U dodavatelů s významnými smluvními portfolii s pevnou cenou je nezbytné zajistit se proti změnám cen po celou dobu trvání smlouvy a zároveň zohlednit změny struktury spotřeby.
- (3) Zatímco zajištění může vést ke zvýšení nákladů, zabezpečení, které poskytuje, je výrazně cennější, neboť selhání v rámci odvětví může zvýšit náklady pro spotřebitele tím, že ohrozí zálohové platby spotřebitelů a potenciálně povede k nákladnějším alternativám. Dodavatelé by proto měli prokázat, že jejich strategie jsou v souladu s jejich obchodními modely a nepředstavují nepřiměřená rizika pro spotřebitele, zejména v důsledku nevhodných zajišťovacích praktik. Očekává se, že hospodářská soutěž na trhu bude motivovat k optimalizaci nákladů, což povede ke snížení nákladů pro spotřebitele. Zachování silné hospodářské soutěže mezi maloobchodními dodavateli má proto pro zmírnění potenciálního růstu nákladů dodavatelů zásadní význam.
- (4) Ačkoli základní odpovědnost za stanovení a prokázání vhodnosti své zajišťovací strategie nese dodavatel, národní regulační orgány mají pravomoc a povinnost tuto odpovědnost vůči dodavatelům vymáhat podle článku 18a směrnice (EU) 2019/944¹ ve znění směrnice (EU) 2024/1711².

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1711 ze dne 13. června 2024, kterou se mění směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944, pokud jde o zlepšení uspořádání unijního trhu s elektřinou (Úř. věst. L, 2024/1711, 26.6.2024, <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>).

- (5) Účinným opatřením k posílení odolnosti a řízení likvidity dodavatelů energie je zátěžové testování, kterým je v této souvislosti simulace hodnotící dopad předem stanovených rizikových faktorů. Provádění zátěžových testů může pomoci posoudit finanční odolnost dodavatele. Je na uvážení národních regulačních orgánů, aby určily zavedení a strukturu těchto zátěžových testů.
- (6) Finanční rizika, jimž dodavatelé energie čelí, mohou úzce souviset se složitou dynamikou mezi fyzickými a finančními trhy, zejména trhy s deriváty. Posílená spolupráce mezi energetickými regulačními orgány, orgány obezřetnostního dohledu a orgány finančního trhu může pomoci identifikovat meziodvětvová zranitelná místa, zejména v souvislosti s požadavky na marže, požadavky na kolaterál a požadavky na likviditu při obchodování s energetickými deriváty.
- (7) Pro energetická společenství je i nadále obtížné získat přístup k zajišťovacím produktům na centralizovaných trzích. Tato situace zvyšuje jejich expozici vůči výkyvům trhu a je umocněna diskusemi na vnitrostátní úrovni o uložení požadavků na zajištění dodavatelům, což může zhoršit tržní rizika pro dodavatele z energetických společenství, aniž by byla uznána jejich specifická situace.
- (8) Ačkoli členské státy mají při provádění článku 18a směrnice (EU) 2019/944 určitý prostor pro uvážení, mělo by toto doporučení poskytnout pokyny k prosazování řízení rizik dodavatelů s cílem chránit spotřebitele před riziky dodavatelů a šoky v oblasti cen energií,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

Doporučuje se, aby členské státy přijaly tato opatření:

Provedení

1. Při provádění čl. 18a odst. 1 směrnice (EU) 2019/944 by členské státy měly určit nezávislý národní regulační orgán, který bude plnit úlohu prosazování. **Doporučuje se, aby členské státy pověřily úkolem prosazování regulační orgán nebo jiný podobný nezávislý orgán se silným mandátem v oblasti ochrany spotřebitele,** aby prosazoval obezřetnostní opatření vůči dodavatelům a zajistil účinný dohled a ochranu zájmů spotřebitelů.
2. **Přenést na určený orgán podrobné provádění a prosazování povinnosti dodavatelů** mít zavedeny a provádět vhodné zajišťovací strategie, jakož i povinnosti přijmout veškerá přiměřená opatření k omezení rizika selhání dodávek. Členské státy mohou za tímto účelem stanovit obecná kritéria za předpokladu, že bude respektována nezávislost národních regulačních orgánů, jak je stanovena ve směrnici (EU) 2019/944.
3. **Zohlednit skutečnost, že vhodné zajišťovací strategie lze v zásadě zajistit prostřednictvím obecných pravidel dohledu,** aniž by bylo nutné podrobně přezkoumávat pozice nebo strategie každého dodavatele. **K dalšímu posouzení těchto zajišťovacích strategií se doporučují nástroje, jako jsou zátěžové testy a požadavky na podávání zpráv ze strany dodavatelů.** Členské státy by měly zavést pro dodavatele obecná pravidla umožňující dohled, aniž by byla ohrožena obchodní svoboda dodavatelů.

4. **Umožnit národním regulačním orgánům stanovit vhodný rámec pro prosazování**, včetně pravidelných cyklů podávání zpráv a zátěžových testů, úměrný velikosti trhu, typu dodavatele a expozici vůči riziku.
5. **Stanovit povinnost dodavatelů zavést vhodné zajišťovací strategie** a přijmout veškerá přiměřená opatření k minimalizaci rizika selhání a omezení přelévání do finančního systému. To může zahrnovat zavedení obezřetnostních kritérií pro udělování licencí, prahových hodnot finanční solventnosti nebo opatření v oblasti likvidity, což národním regulačním orgánům umožní posoudit nákupní strategie a strategie řízení rizik dodavatelů.
6. **Vybízet dodavatele, aby využívali různé dostupné zajišťovací nástroje**, včetně forwardových smluv, termínových obchodů a smluv o nákupu elektřiny.
7. **Usnadnit účast energetických společností a menších účastníků trhu zjednodušením přístupu k zajišťovacím produktům**, podporou mechanismů agregace, přímého obchodování a kooperativních smluv o nákupu elektřiny v souladu s pravidly Unie v oblasti hospodářské soutěže a s doporučením Komise C(2026) 2850 o podpoře rozvoje energetických společností a maximalizaci potenciálu vlastní spotřeby³.

Hlavní zásady prosazování

8. **Zajistit, aby zajišťovací strategie** vypracované a prováděné dodavateli **zohledňovaly přístup dodavatelů k jejich vlastním výrobním kapacitám a jejich kapitalizaci, jakož i jejich expozici vůči výkyvům velkoobchodních tržních cen, velikost dodavatele a strukturu trhu a dostupnost likvidity.**
9. **Uznat, že vhodné zajišťovací strategie se liší podle typu dodavatele a vnitrostátního kontextu.** Členské státy by měly zajistit, aby dodavatelé prokázali přiměřenost svého přístupu ve vztahu ke svému obchodnímu modelu a aby národní regulační orgány při prosazování uplatňovaly flexibilitu.
10. **Vybízet národní regulační orgány, aby podporovaly přijetí účinných strategií řízení rizik mezi dodavateli s cílem zmírnit dopady volatility cen** na dodavatele a systém jako celek, přičemž je třeba uznat, že úplné zajištění nemusí být vždy nezbytné. Členské státy by měly zabezpečit, aby národní regulační orgány umožnily částečné zajištění, pokud dodavatelé mohou prokázat rovnocennou odolnost prostřednictvím výrobních aktiv, rezerv likvidity nebo jiných záruk. Členské státy by měly zabezpečit, aby si větší dodavatelé s významnými portfolii s pevnou cenou zachovali přiměřené zajišťovací krytí, aby se minimalizovala systémová rizika.
11. **Vybavit národní regulační orgány nezbytnými pravomocemi** ke stanovení, sledování a prosazování povinností v oblasti zajištění a zároveň zachovat flexibilitu dodavatelů při navrhování přístupů k řízení rizik, které účinně snižují expozici vůči volatilitě.
12. **Vybízet národní regulační orgány a dodavatele, aby pokud možno prováděli pravidelné nebo ad hoc zátěžové testy** simulující nepříznivé tržní podmínky s cílem posoudit likviditu, solventnost a rizikovou expozici dodavatelů. Doba trvání a rozsah těchto simulací by měly být stanoveny na vnitrostátní úrovni, například v šestiměsíčním nebo dvanáctiměsíčním horizontu.

³ DOPORUČENÍ KOMISE o podpoře rozvoje energetických společností a maximalizaci potenciálu samospotřeby – C(2026)2850.

13. **Členské státy by měly zřídit systémy pro přijímání přiměřených preventivních opatření s cílem připravit se na spořádané odchody z trhu** v souladu s ustanovením o dodavateli poslední instance stanoveným v článku 27a směrnice (EU) 2019/944⁴. V případě potíží nebo selhání dodavatele by členské státy měly zajistit jasný a transparentní postup mezi příslušnými orgány a dodavateli (poslední instance). Členské státy by měly zajistit, aby spotřebitelé byli neprodleně a jednoduchým jazykem informováni o kontinuitě dodávek, aktivaci systému dodavatele poslední instance a veškerých změnách smluvních podmínek.

Zajištění účinného a jednoduchého podávání zpráv

14. **Vybízet národní regulační orgány, aby stanovily přiměřené a uživatelsky vstřícné oznamovací povinnosti pro dodavatele**, a to pokud možno na základě stávajících rámců pro udělování licencí. K zajištění účinnosti a transparentnosti by měly být používány digitální nástroje pro podávání zpráv. Členské státy by rovněž měly vybízet národní regulační orgány, aby veškeré podávání zpráv sladily s povinnostmi týkajícími se údajů podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011⁵, zejména článku 8 uvedeného nařízení.
15. **Zajistit, aby národní regulační orgány přijaly strategie přezkumu přizpůsobené vnitrostátním trhům**, ať už prostřednictvím komplexních posouzení, přezkumů šarží, nebo monitorování založeného na posouzení rizik, s ohledem na velikost dodavatele, složitost portfolia a přístup k výrobě nebo likviditě. Členské státy by rovněž měly vybízet národní regulační orgány, aby zavedly cykly podávání zpráv s cílem zvýšit pro toto odvětví předvídatelnost, a to s ohledem na intervaly, které nejlépe odpovídají regulačním potřebám a činnosti odvětví.
16. **Zajistit, aby národní regulační orgány ve svých strategiích prosazování zacházely se všemi dodavateli spravedlivě a rovnocenně**. Strategie přezkumu, zejména přístupy založené na posouzení rizik, by se měly řídit jasnými, předem stanovenými kritérii, aby byla zajištěna transparentnost, předvídatelnost a soudržnost, a měly by zajistit rovné podmínky a zároveň uplatňovat požadavky úměrně velikosti a rizikovému profilu dodavatele.

⁴ Článek 27a, směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1227/oj>).

17. **Vybízet národní regulační orgány, aby v reakci na vývoj na trhu často přezkoumávaly a aktualizovaly rámce pro podávání zpráv a dohled.** Členské státy by měly podporovat spolupráci s národními centrálními bankami, finančními regulačními orgány a příslušnými zúčastněnými stranami s cílem posílit soudržnost a zajistit, aby obezřetnostní dohled byl i nadále spolehlivý a důvěryhodný. Podporuje se výměna osvědčených postupů mezi regulačními orgány EU.

V Bruselu dne 30.4.2026

*Za Komisi
Dan Jørgensen
člen Komise*

